

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-1

Brno 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Hlinsko – Kouty I. Oboustranně plošně retušovány hrot se čtyřmi přiloženými uštěpy (obr. 3, str. 23).
Cover Photography	Hlinsko – Kouty I. Bifacial point with four refitted flakes (Fig. 3, Pg. 23).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

tuřík, Stuchlíková 1982; Koštuřík *et al.* 1983). Stavba na předmětné lokalitě by měla pokračovat i v roce 2018.

Kateřina Červená, František Trampota

Literatura

Koštuřík, P., Stuchlíková, J. 1982: Neolitické a eneolitické nálezy z jeskyně Turol u Mikulova, okr. Břeclav. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity* E 31, 75–90.

Koštuřík, P., Stuchlíková, J., Stuchlík, S. 1983: *Mikulov Turol – archeologické nálezy*. Mikulov: Regionální Muzeum Mikulov, OV Socialistické akademie ČSSR Břeclav, Městské kulturní středisko Mikulov.

Resumé

Mikulov (Mikulov na Moravě Cadastre, Břeclav District), “Pod Novou”. A new Linearbandkeramik Culture site was discovered prior a construction of a retention tank. During the rescue excavation, we documented a part of a Neolithic longhouse which is related with the later phase of the linear pottery.

MORAVSKÝ KRUMLOV (K. Ú. ROKYTNÁ, OKR. ZNOJMO)

„Nad studánkou“. Neolit. Náhodný nález kamenné industrie. Povrchový průzkum.

Kamenná sekerka, podle petrografického určení ze zelené břidlice typu Želešice (MS 30,6 SI jednotek), byla náhodně nalezena při povrchovém průzkumu po pravé straně silnice mezi Moravským Krumlovem a jeho místní částí Rokytňá v trati „Nad studánkou“, nedaleko kapličky s prameništěm. V okolí místa objevu se nenacházely další pravěké artefakty.

Sekerka má zvětralý povrch, broušení nebylo precizně provedeno. Je nepravidelně obdélného až oválného tvaru, ostří je v příčném průřezu rovné. Chronologické určení je nejednoznačné. Podle předběžného zhodnocení lze artefakt přiřadit do neolitu, na základě okolního četného osídlení kultury s moravskou malovanou keramikou (Bálek 2002, 162–163; nepublikované lokality), právě do této kultury.

Martin Kuča, Antonín Přichystal

Literatura

Bálek, M. 2002: Moravský Krumlov (okr. Znojmo). *Přehled výzkumů* 43, 162–163.

Resumé

Moravský Krumlov (Rokytňá Cadastre, Znojmo District), “Nad studánkou”. Neolithic. Stone axe. Surface survey.

MORAVSKÝ KRUMLOV (K. Ú. ROKYTNÁ, OKR. ZNOJMO)

„Pod hradiskem“. Neolit. Náhodný nález kamenné industrie. Povrchový průzkum.

Při rozvodnění řeky Rokytňé přímo pod „Velkým Hradiskem“ došlo roku 2006 k obnažení břehu. Při průzkumu místa zhruba naproti hájence byla nalezena břitová část kopytovité sekerky. Surovinou je jemnozrnný amfibolit pravděpodobně místní proveniencie (MS 0,37 SI jednotek). Z uvedeného prostoru se jedná o první nález z neolitu, i když se na katastru obce podobné artefakty vyskytují (Podborský, Vildomec 1972, 195).

Martin Kuča, Karel Kraus, Antonín Přichystal

Literatura

Podborský, V., Vildomec, V. 1972: *Pravěk Znojemska*. Brno, Znojmo: Musejní spolek v Brně, Jihomoravské muzeum ve Znojmě, 195.

Resumé

Moravský Krumlov (Rokytňá Cadastre, Znojmo District), “Pod Hradiskem”. Neolithic. Stone axe. Surface survey.

OSTROVAČICE (OKR. BRNO-VEKOV)

Náměstí Viléma Mrštíka. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

V Ostrovačicích se na stavbě „Rekonstrukce chodníků, veřejná stání, veřejná osvětlení, navazující na stavbu II/602 Ostrovačice – průtah II. stavba“ podařilo objevit dva objekty datované do šareckého stupně kultury s lineární keramikou (dále jen LnK). Moravské zemské muzeum zde provedlo záchraný archeologický výzkum v měsících červenci až září. Oba objekty (č. 503 a 508) byly ve svrchních vrstvách narušeny středověkými zásahy. Jámy obsahovaly značné množství keramiky, mazanice, zvířecích kostí, kamenné štípané industrie a ostatní kamenné industrie. Jedná se tedy o jednu z nejzápadnějších oblastí výskytu šareckého stupně kultury s LnK na Moravě.

Osídlení kultury s LnK je dosud známo pouze ze západní části katastru Ostrovačic (Přichystal 2012, 138), jde tedy zároveň o novou lokalitu této kultury.

Zdeněk Hájek

Literatura

Přichystal, M. 2012: Ostrovačice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 53(1), 138.

Resumé

Ostrovačice (Brno-venkov District), Viléma Mrštíka Square. Linearbandkeramik Culture. Settlement. Rescue excavation.

POPŮVKY (K. Ú. POPŮVKY U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

Mezi ulicemi Nová a Vintrovna. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

V souvislosti se stavbou „Popůvky – P. Z. východ, odvedení splaškových vod“, která probíhala v měsících březnu až dubnu, byla zachycena část sídliště datovaného do kultury s lineární keramikou (dále jen LnK). Záchraným archeologickým výzkumem Moravského zemského muzea se podařilo zachytit šest objektů sídlištního charakteru a devatenáct kůlových jam (z nichž KJ 12–19 tvořily relikty domu nadzemní kůlové konstrukce). Byla získána menší kolekce keramiky, mazanice a štípané kamenné industrie. Dle předběžného zjištění lze nálezy datovat do fáze Ib kultury s lineární keramikou.

V měsících říjnu až prosinci bylo po skrývce pro novou halu, zachyceno polykulturní pravěké osídlení. Objeveno bylo sídliště kultury s lineární keramikou, pohřebiště kultury se zvoncovitými poháry a několik pravěkých objektů rámcově datovaných do eneolitu a pravěku. Záchraným archeologickým výzkumem, který provedl Archeologický ústav Moravského zemského muzea, se podařilo zachytit osm objektů sídlištního charakteru a tři kůlové jamky datované do kultury s lineární keramikou. Část zmíněných objektů a kůlových jam tvořila relikty stavby nadzemní kůlové konstrukce. Mezi další významnější nálezy patří pec a jáma, která s největší pravděpodobností sloužila pro zpracování ostatní kamenné industrie.

Osídlení na katastru obce Popůvky je v době neolitu a eneolitu velmi intenzivní, nejbližší doložené pravěké struktury se nacházejí v severním úseku ulice Nová (Přichystal 2016, 172–173), což je poloha ležící (cca 300 m) předmětné plochy.

Zdeněk Hájek, Alžběta Čerevková

Literatura

Přichystal, M. 2016: Popůvky (k. ú. Popůvky u Brna, okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 57(1), 172–173.

Resumé

Popůvky (Popůvky u Brna Cadastre, Brno-venkov District), between Nová and Vintrovna Streets. Linear Pottery Culture. Settlement. Rescue excavation.

POZOŘICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Pod kostelem“. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – Y=-584933 X=-1161013, Y=-584933 X=-1161001, Y=-584897 X=-1161002 a Y=-584899 X=-1161014.

Pří skrývce pro stavbu podsklepeného rodinného domu (č. poz. 181/1) bylo zjištěno sídliště spadající do období neolitu (obr. 7). Na relativně malé ploše stavby (cca 150 m²) se kromě 0,4 m mocné kulturní vrstvy podařilo zachytit několik zahloubených objektů. Struktury svými nálezy odpovídají kultuře s lineární keramikou. Ve směru sever–jih byly orientovány celkem 4 protáhlé stavební jámy, 1 stavební jáma měla nepravidelný tvar. Exkavace těchto objektů byla ve většině případů limitována plochou pozemku. Zbylé situace představovaly kůlové jámy konstrukce stavby, jejichž půdorys se však nepodařilo konkrétněji identifikovat. Z objektů pochází nepočtený materiál zastoupený převážně zlomky keramiky, mazanice a také broušenou industrií včetně několika zrnůtek.

Zjištěné sídliště navazuje v širším vztahu na nálezy zjištěné v roce 2015 při stavbě kanalizace v ulici „Nová“. Prostor v jižním a jihozápadním mírném svahu kolem ulice „Nová“ na k. ú. Pozořice je tedy možné považovat za součást nově zjištěné lokality z období neolitu (Kos 2016, 174).

Richard Bíško

Literatura

Kos, P. 2016: Pozořice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 57(1), 174.

Resumé

Pozořice (Brno-venkov District), “Pod kostelem”. During an archaeological rescue excavation, a Linear pottery Culture settlement was excavated.